

Uppföljning av länsstyrelsen Västernorrlands avsiktsförklaring vad gäller trafiksäkerhet

Länsstyrelsens avsikt den 24 november 2004

Länsstyrelsen arbetar såväl i sin myndighetsroll som i sin roll med länsutveckling med en rad frågor som i större eller mindre grad berör trafiksäkerhetsaspekter. Förutom att vi vill säkra de egna transporterna vill vi nu under kommande år i högre utsträckning än tidigare fokusera på trafiksäkerhetsaspekterna i vårt arbete i länet. Vi gör det för att antalet dödsolyckor och svårt skadade i länet alltså är på en hög nivå och 2003 till och med ökat i länet (jfr bilagor). Samtidigt blir detta ett bidrag till den nationella samlings för trafiksäkerhet, d v s ett led i arbetet med O-visionen.

Vad har vi uppnått av våra avsikter?

Övergripande

Trafiksäkerhet, miljö, trafikplanering, framkomlighet och vägnätets betydelse för företagets förutsättningar att bedriva verksamhet mm är viktiga frågor som aktualiserar länsstyrelsens roll som regional samordnare av statliga intressen.

Länsstyrelsen har aktivt drivit frågan om en tidigareläggning av projektet E 4 Sundsvall bland annat genom att ta fram ett förslag till alternativ finansieringsmodell, s. k. OPS Offentlig Privat Samverkan. E 4 Sundsvall är en av de mest olycksdrabbade vägvagnsnitten i landet och ett genomförande skulle – utöver andra påtagliga fördelar – innebära stora förändringar för trafiksäkerheten. Andra övergripande insatser som kan påverka trafiksäkerheten är utbyggnad av järnväg för persontågs- och godstrafik. En överflyttning från vägtransporter till järnvägstransporter leder till minskade trafikolyckor på väg. Länsstyrelsen arbetar för att ytterligare investeringar ska komma till stånd utöver de redan beslutade. Genom kontakter, skrivelser, uppvakningar, samt deltagande i olika sammanhang påverkar länsstyrelsen utvecklingen av länets järnvägar. Trafiksäkerheten kan påverkas av en överflyttning från vägtransporter till sjötrafik. Här har länsstyrelsen initierat ett hamnsamarbete mellan tre av länets hamnar samt aktivt verkat för att Sundsvalls Hamn ska bli en av landets strategiska hamnar.

Vision Västernorrland 2010, som är den övergripande utvecklingsstrategin i länet, pekar ut livsmiljön som en viktig utvecklingsresurs. Länsstyrelsen har nu gjort Livsmiljö i Västernorrland, bokslut 2006, som beskriver livsmiljön i länet 2006. Syftet med livsmiljöbokslutet är att presentera ett kunskapsunderlag som synliggör och stimulerar till insatser för att utveckla livsmiljön i länet. En del av livsmiljön, som bokslutet beskriver, är den infrastrukturella miljön. Den infrastrukturella miljön berör förutsättningarna för transporter och kommunikation. Tillgänglighet, trafiksäkerhet och ett miljövänligt transportsystem är av central betydelse för både medborgare och näringsliv.

Kommunikationsplanering

Länsstyrelsen har i länstransportplanen fördelat den ekonomiska planeringsramen mellan investeringar och trafiksäkerhetsåtgärder samt beslutat om vilka trafiksäkerhetsprojekt och vägobjekt som skall genomföras i länet. Av totalt 65,7 miljoner kronor i utfall länstransportplan 2004-2006 räknas 27,9 miljoner som rena trafiksäkerhetsprojekt, d v s 42 %. Som exempel på trafiksäkerhetsobjekt kan nämnas trafiksäkerhetsåtgärder på väg 331 i Stavreviken och på väg 90 vid Ödskurvorna, cirkulationsplats i Överhörns på väg 335 och gång- och cykelväg på väg 568 i Matfors-Runsvik. Smärre trafiksäkerhetsåtgärder som gång- och cykelvägar i Laggarberg, Ramsås och Nässland har genomförts. Länsstyrelsen har också beslutat om väginvesteringar på väg 570 i Sidensjö-Medskogsbron, E 4 Birsta trafikplats, väg 86 Laggarberg-Birsta, väg 90 Bollstabruk-Hällsjö, väg 335 Sidensjö-Överhörns och Världsarbet Höga Kusten.

Hållbar samhällsplanering och boende

Länsstyrelsen har tagit initiativ till en dialog med kommunerna angående hur man behandlar trafiksäkerhetsaspekten i kommunernas fysiska planering. Länsstyrelsen har också fördjupats sig i hur trafiksäkerhetsaspekter kan behandlas i fysisk planering som en del av andra sociala aspekter som trygghet, jämställdhet och ur ett barnperspektiv.

Trafiksäkerhetsfrågor beaktas i alla ärenden som rör fysisk planering för vägar, järnvägar, detaljplaner och översiktsplaner. Som exempel kan nämnas samråd över infrastrukturlösning i området Väst på stan, detaljplaneprogram för nya tomter för en- och tvåbostadshus vid Alnö vårdhem, detaljplan för kuthöjden i Härnösand, översiktsplan för Själevad och översiktsplan för Örnsköldsviks kommun.

Skyddade naturområden

I samråd mellan länsstyrelsen och vägverket har ett flertal vägar anpassats via LTP pengar. Åtgärder har gjorts och pågår för att förbättra tillgängligheten och vägnätet till Skuleskogens nationalpark, Norrfällsviken och Naturrum Höga Kusten samt till världsarvet i allmänhet. Länsstyrelsen har också förbättrat den enskilda vägen (Kälsviksvägen) från allmän väg till Skuleskogens Nationalparks södra entré genom ett EU-projekt tillsammans med Kramfors kommun och vägföreningen.

I Barsta har länsstyrelsen ställt i ordning en parkeringsplats för besökare till Högbondens naturreservat då parkeringsfrågan är svår på sommaren med många gäster. I det nya naturreservatet "Jättjärn" i Sollefteå har en ny parkeringsplats iordningställts för att reservatsbesökare ska kunna parkera på ett bra sätt och lämna allmän väg så att de inte utgör en fara för andra eller sig själva.

I övrigt genomför länsstyrelsen ständigt ett allmänt underhåll av enskilda vägar till våra skyddade områden, oftast i samråd med berörda vägföreningar, för att tillgängligheten och trafiksäkerheten skall vara god.

Alkohol och droger

Länsstyrelsen har arbetat enligt regeringens nationella handlingsplaner med syfte att begränsa alkoholkonsumtionen och minska alkoholskador vilket indirekt påverkar rattfylleri. Stor vikt har lagts vid att insatser som genomförts har varit evidensbaserade. Ett exempel på detta arbete är en välbesökt konferens om verkningsfulla metoder för alkohol och drogförebyggande arbetet i skolan.

Länsstyrelsen har under 2005 anordnat en konferens om alkohol och droger i trafiken i samverkan med Vägverket, NTF och Motormännens helnykterhetsförbund. Konferensen besöktes av 115 personer och syftet med konferensen var att förmå kommunerna i länet att införa den s.k. "Skellefteåmodellen" som innebär att man erbjuder tidiga vårdinsatser vid misstanke om rattfylleribrott. Länsstyrelsen har också deltagit i en informationsdag om SMADIT (samverkan mot alkohol och droger i trafiken) i Örnsköldsvik i samband med kommunens start av modellen 2005. Länsstyrelsen har också medverkat i en träff i Sundsvall där syftet var att sprida SMADIT-modellen till fler kommuner i länet.

Inom det länsövergripande samarbetet mot ekonomisk brottslighet har ett av fokusområdena för 2007 varit åtgärder mot privatimport av alkohol. Arbetet bedrivs i samverkan med bla Jämtlands och Västernorrlands polismyndigheter, de båda länens åklagarmyndigheter, tullverket, skattemyndighet och andra relevanta myndigheter på området.

Till länsstyrelsen är knutet ett Regionalt råd för alkohol och droger där numera även Vägverket, Tullverket och frivilligorganisationer är representerade.

Länsstyrelsen har antagit en policy för alkohol och droger. Genom policyn vill länsstyrelsen klargöra sin syn på alkohol- och annat missbruk på arbetsplatsen.

Alkolås

Länsstyrelsen jobbar aktivt för att få personer att välja alkolås i stället för körkortsindragning. I samband med att ett ärende om trafiknykterhetsbrott kommer in till länsstyrelsen informeras körkortshavaren om möjligheten att ingå i försöksverksamhet. Denna information upprepas vid flera tillfällen till dess ett slutligt beslut om åter-

kallelse av körkortet är fattat. Hittills har 25 personer använt sig av alkolås i stället för körkortsindragning och klarat av den tvåårsperiod som krävs för att få behålla körkortet. För närvarande använder 33 personer i försöksverksamheten alkolås i stället för körkortsindragning.

Trafikföreskrifter

Länsstyrelsen har infört hastighetsbegränsningar på en rad platser i länet där särskild hänsyn har tagits till att förbättra tryggheten och förebygga olyckor för de boende och barn. Som exempel kan nämnas hastighetsbegränsning till 70 kilometer i timmen på väg E 14 i Borgsjö vid Statoilmacken och hastighetsbegränsning till 50 kilometer i timmen vid byarna Parteboda, Kläpp-Har, Bodviken, Fällsvik, Marieberg och Näs-änget. Hastighetsbegränsning till 30 kilometer i timmen har också införts vid Kalknäs skola och Byvikens förskola.

Länsstyrelsen delar också som ledamot i Västernorrlands Trafiksäkerhetsförbund/NTF och Trafiksäkerhetsrådet Västernorrland för att påverka trafiksäkerhetsutvecklingen.

Körkortstillstånd

Länsstyrelsen prövar årligen omkring 5 000 ansökningar om körkortstillstånd. Länsstyrelsen beslutar också om godkännande av handledare för privat övningskörning. Från och med 1 januari 2006 är det obligatoriskt med introduktionsutbildning för handledare och elev vid privat övningskörning för att ett godkännande skall kunna meddelas. Utbildningen omfattar bland annat utbildning om körerfarenhetens betydelse för trafiksäkerheten.

Omprovning av körkort

Länsstyrelsen prövar årligen omkring 2 000 ansökningar om körkortsingripanden. Av dessa resulterar cirka 600 i varningar och cirka 800 i återkallelser av körkort. En återkallelse kan bero på bland annat hastighetsöverträdelse eller trafiknykterhetsbrott. (Se även Alkolås).

Yrkesmässig trafik

Länsstyrelsen har samarbetat med skattemyndigheten. Skattemyndigheten har utfört skatterevisorer av tillståndshavare av taxi och det har resulterat i en rad tillsyns-ärenden från länsstyrelsens sida. Under de senaste åren har länsstyrelsen återkallat ett flertal taxitillstånd med anledning av Skatteverkets riktade revision mot taxiföretag. Av revisionerna framkom att oredovisade intäkter och oredovisade löner förekom i betydande omfattning i de taxiföretag som var föremål för granskning. Under samma tidsperiod har även ingripandeåtgärd meddelats 26 tillståndshavare i form av varning till följd av upprepade eller allvarliga trafikförseelser samt skulder till det allmänna.

Länsstyrelsen har också återkallat tio taxiförarlegitimationer på grund av brottslighet och tre legitimationer på grund av sjukdom. Vidare har länsstyrelsen meddelat ett tjugotal avslagsbeslut avseende ansökan om legitimation, de flesta på grund av brottslighet och ett fåtal på grund av medicinska förhållanden.

Jakt och viltvård

Länsstyrelsen har reviderat det långsiktiga programmet för älgstammens utveckling i Västernorrlands län. Sambandet mellan älgstammens utveckling och antalet älgolyckor i trafiken har tydligt visat sig i länet. Olycksfrekvensen har även ökat genom bland annat älgarnas andringar vintertid. Under 80-talet har antalet olyckor mer än halverats. Sedan 1989 har det dock skett en viss ökning.

Länsstyrelsen bedömer dock att antalet älgolyckor i länet fortfarande är alltför stort. Det är därför angeläget att åtgärder även fortsättningsvis vidtas för att öka trafiksäkerheten. Utöver tidigare beslutade åtgärder i det långsiktiga programmet har följande lämpliga åtgärder tagits med när programmet reviderades

- informationen om riskerna för älgolyckor bör ges ökad tyngd i bilskolorna och i förebyggande syfte även särskilt markeras i skolornas trafikundervisning
- trafikanterna bör på olika sätt informeras om lokala riskförhållanden.
- ökad användning av flygspaning och av meddelanden i lokalradion förordas
- fortsatt användning av tillfälliga lokala varningsanordningar vid vägavsnitt där älg uppehåller sig
- befintliga varningsmärken vid vägarna bör fortlöpande ses över med hänsyn till trafikintensiteten och skadebilden.

Länsstyrelsen har även beviljat kameraövervakning i naturen. Tillståndet meddelades Vägverket och kameran är uppsatt vid en älgpassage för att studera varför älgarna inte använder passagen utan korsar väg E 4 och utgör en trafiksäkerhetsrisk.

Länsstyrelsens egna transporter

Länsstyrelsens tjänstebilar är försedda med bältespåminnare och alkolås för att våra egna transporter skall genomföras på ett trafiksäkert sätt.

Länsstyrelsen har satsat på trafiksäkra och välservade fordon. Fordonen är försedda med dubbade vinterdäck, antisladdsystem och nät för skydd mot last. Varje år erbjuds personalen utbildning på halkbana.

2007-11-30

258-17307-07

Länsstyrelsen vill se att våra egna transporter har förutsättningar att genomföras på ett trafiksäkert sätt och för att länsstyrelsens personal skall vara ett föredöme i trafiken så utreds för närvarande om vår resepolicy kan ändras till en rese- och trafiksäkerhetspolicy.

Gerhard Larsson
Landshövding

Barbro Nyberg
Förvaltningsavdelningen